

Dilemma:

"Jeg er transkønnet - bare ikke på arbejdet"

Hver gruppe har en vært.

Dette dilemmakort er til værten og indeholder:

- En værtsvejledning
- Et dilemma
- Nogle faktabokse
- Spørgeguide til henh. dialog et og dialog to

Værtsvejledning: Som vært er din rolle at være facilitator for en god og konstruktiv dialog, hvor alle kommer til orde. Din rolle er ikke at deltage med egne perspektiver, men du må gerne sætte dit perspektiv i spil ved at stille det som et spørgsmål ("Hvad hvis vedk. gjorde xxx?").

Tilstræb at være nysgerrig ("Hvordan kan det være, at du tænker det?") og undersøgende ("Hvad hvis vedkommende reagerer på en anden måde, end den du antager?").

Tilstræb også at gøre det trygt at sige noget sårbart ved at gøre det klart, at der gerne må deles forskellige perspektiver, og at alle har et ansvar for at møde hinanden med respekt.

Dialogen er delt op i to dele

Første del handler om at give spørgeren gode råd, og anden del handler om dilemmaets tema med afsæt i paneldeltagernes egen DTU-hverdag.

På side tre og fire finder du spørgsmål og data, du kan bringe i spil, for at kvalificere dialogen.

Når du har læst denne vejledning og skimtet spørgeguiden, bedes du læse dilemmaet højt for panelet. Giv dem derefter et øjeblik til at reflektere individuelt over dilemmaet. Herefter sætter du dialog et i gang.

Dilemmaet

Dette dilemma er fra Vera, som har et problem med toiletterne på sin arbejdsplads. Vera er transkønnet, men ikke på arbejdet, hvilket vil sige, at hun på arbejdet kalder sig sit dåbsnavn, Jens, og klæder sig som en mand. Hun er nervøs for, hvordan hendes kollegaer vil reagere, hvis hun fortæller, at hun helst vil kaldes Vera. Derfor har hun indtil videre valgt at lade være. Men der er én ting, som fylder i det daglige, og som dræner hende for energi - og det er, når hun skal på toilettet.

Toiletterne er delt op i "Herre" og "Dame". Vera benytter herretoilettet, selvom hun egentlig ville føle sig mest tilpas med ikke at skulle vælge. I den ideelle verden gik hun på arbejde, som sit autentiske selv, og brugte dametoilettet. Men da hun ikke er klar til at tage det skridt, er hun meget i tvivl om, hvad den gode løsning kunne være.

På den ene side ville hun foretrække et kønsneutralt toilet, på den anden side ved hun, at nogle kvindelige kollegaer ville være meget kedede af at dele toilet med mænd. Hun har desuden slet ikke lyst til at være årsag til, at hele arbejdspladsen udsættes for denne forandring. Hendes overvejelser går i retning af, om man kunne have kønsneutrale toiletter nogle steder på arbejdspladsen, og om man kunne bevare de kønsopdelte andre steder.

Men Vera vil gerne vide, om hun kan foreslå det? Og til hvem? Og hvordan skal hun foreslå dette, uden samtidig at springe ud som Vera?

Dialog 1

Hvad råder Monopolet spørgeren til?

- [Start med at spørge paneldeltagerne, hvad de hver især tænker om dilemmaet, så alle fra starten får ordet]
- "Hvad kan der være af underliggende årsager til det dilemma, spørgeren præsenterer?"
- "Hvad tænker I om de muligheder spørgeren lægger op til?"
- "Ville nogle af jer anbefale Vera bare at lade det være? Hvorfor/hvorfor ikke?"
- [Inddrag gerne data fra boksene, som indspark til drøftelsen]
- [Andre undersøgende spørgsmål]
- "Vi skal finde frem til et svar til spørgeren, men I behøves ikke at være enige. Hvad synes I, spørgeren skal gøre?"

Ifølge tal fra Sundhed.dk har 0,5 til 2 procent af danskere en kønsidentitet, der er anderledes end fødselskønnet. Hver 4. transkønnede har oplevet diskrimination eller chikane rettet mod deres kønsidentitet på sin nuværende arbejdsplads (Institut for Menneskerettigheder).

Tal viser, at langt færre transkønnede end såkaldte ciskønnede (hvis kønsidentitet er i overensstemmelse med personens tildelte køn ved fødslen) er i arbejde. Ifølge Dansk Industri ligger løsningen i inklusion på arbejdspladserne.

2 Dialog 2

Hvad gør I hos jer, og hvad kunne I gøre?

Denne del af dialogen stiller skarp på paneldeltagernes egen DTU-hverdag.

Sæt dialog to i gang ved at fortælle panelet, at omdrejningspunktet fortsat er temaet fra dilemmaet, men nu skal de se på, hvordan vilkårene er i egen enhed, samt se på evt. indsatsområder.

Vær opmærksom på, at dialog to kan blive mere sårbar. Tilstræb derfor at skabe plads til omsorg og respekt for hinanden. Det gælder fortsat ikke om at nå til enighed, men om at blive klogere på hinandens perspektiver.

- "Kan I genkende noget fra dilemmaet, enten på et personligt plan, eller har I observeret noget, der minder om det?"
- "Er der plads til at være transkønnet hos jer? Hvordan kommer det til udtryk?"
- "Det som I har rådet spørgeren til, er der noget af det som I selv praktiserer i jeres enhed? Hvis ja, hvad? Hvis nej, ville det være muligt?"
- "Hvad kunne konkrete inklusionstiltag være, for en som Vera, hos jer?"
- "De fleste toiletter på DTU er kønsopdelte - kunne I forestille jer kønsneutrale toiletter?"
- "Det, som I har rådet spørgeren til, er der noget af det, som I selv praktiserer i jeres enhed? Hvis ja, hvad? Hvis nej, ville det være muligt?"
- "Hvad kunne I ellers gøre? Både på individ-, gruppe- og organisationsniveau."
- [Andre undersøgende spørgsmål]
- "Hvad vælger I hver især at tage med tilbage til jeres enhed, enten som opmærksomhedspunkt eller som mulige indsatser/løsningsforslag relateret til dilemmaets tema?"